

дошкільного віку (М. Поддьяков, Л. Парамонова та ін.), увага акцентується саме на прагненні дитини до самостійності, зокрема пізнавальної.

На початку констатувального етапу експерименту нами було визначено критерії і показники рівнів розвитку пізнавальної активності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання з природного матеріалу: вольовий (показники: виявляє стійкий пізнавальний інтерес та прагнення досягти успіху); когнітивний (показники: наявність знань та способів дій, які притаманні конструктивній діяльності); дійовий (показники: самостійне виготовлення виробів та добір необхідних матеріалів). Відповідно до кожного критерію та показника дітям було запропоновано низку завдань: для з'ясування нахилів дитини до різних видів продуктивної діяльності, а саме до конструювання пропонували відповіді на такі запитання: «Яке твоє улюбленіше заняття?», «Чи подобається тобі заняття з конструювання? Чому?», «З яким саме матеріалом?»; для виявлення знань, умінь та навичок з конструювання: «Склади чарівного звіра»; «Загадковий будинок»; для визначені рівня розвитку таких вольових якостей, як цілеспрямованість, активність, наполегливість, ініціативність, самостійність були використані наступні завдання: «Допоможи білці»; «Роби як зайчик».

За результатами прикінцевого етапу експерименту було зафіксовані позитивні кількісні та якісні зміни у розвитку пізнавальної активності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання з природного матеріалу.

Отже, ефективність розвитку пізнавальної активності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструювання з природного матеріалу залежить від таких педагогічних умов: спеціально організованої навчальної діяльності, цілеспрямованої спільної діяльності вихователя та дошкільників, використання творчих завдань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богущ; Авт. кол-в: Богущ А. М., Г. В. Беленька та ін.. – К.: Видавництво: Слово, 2012. – 26 с.
2. Брежнева О. Формування пізнавальної активності у старших дошкільнят // Дошкільне виховання. 1998. №2. С. 12-15.
3. Парамонова Л. А. Теория и методика творческогo конструирования в детском саду : учебное пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Л. А. Парамонова. – Москва : Академия, 2002. – 192 с.

Вікторія Метрушина,

студентка 3 курсу

Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **О. М. Ілішова**, к.пед.н., старший викладач (БДПУ)

КОНФЛІКТИ У ВЗАЄМИНАХ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Перебудова сучасної системи педагогічної діяльності у плані забезпечення різнобічного і гармонійного розвитку особистості вимагає від вихователя особливої уваги до дитини на переломних етапах її психічного та

соціального розвитку, коли помітно загострюються суперечності цього процесу. Дуже важливо не допустити переростання цих суперечностей у конфлікти, які можуть сповільнювати, а то й деформувати процес становлення особистості дитини.

Недостатня теоретична дослідженість особливостей та способів психолого-педагогічної корекції конфліктності дітей обумовили актуальність проблеми конфліктних ситуацій серед сучасних дошкільників для психологічної та педагогічної практики.

Значний внесок у вивчення особливостей виховання та розвитку дошкільника зробили автори А.В. Русова, А.М. Бардіан, Л.І. Божович, З.Н. Борисова, Р.І. Жуковська та інші. Також існує ряд вчених, які велику увагу приділяють особливостям конфліктів в дошкільному віці (А.І. Баркан, А.М. Богуш, О.Б. Бовть, С.В. Петеріна та інші), що розробляють підходи до вивчення особливостей становлення взаємин в дошкільному віці, розробляють методи та досліджують їх застосування на практиці.

Мета дослідження полягає у визначенні психолого-педагогічних умов профілактики конфліктів серед дошкільників і визначенні шляхів корекції поведінки дошкільників.

В рамках визначеної мети було використано такі методи дослідження: теоретичний аналіз наукових джерел, спостереження, індивідуальна бесіда, тестування дітей та проєктивні методи.

У сучасній освіті основний акцент ставиться на гуманістичній спрямованості педагогічного процесу. Це передбачає, зокрема, ставлення до дитини не як до об'єкта навчання й виховання, а як до суб'єкта спілкування й потребує розвитку в них самостійності, самоорганізованості, здібності вступати в діалог з іншою людиною.

За визначенням Т.І. Поніманської, дошкільна група – це перше своєрідне дитяче суспільство, що виникає в спільних іграх дітей, де вони мають можливість самостійно об'єднується один з одним і діяти як маленькими, так і великими групами. Саме в цих спільних іграх дитина здобуває соціальний досвід, необхідний для розвитку в нього якості громадськості [1, с.52].

Прояви конфліктності дуже характерні для дошкільного віку, однак вони носять ситуативний характер і поступово можуть минати. Неконструктивна поведінка сторін у конфліктній ситуації веде до переростання ділових конфліктів в емоційні, котрі призводять до таких негативних наслідків, як зростання емоційної напруженості, підвищення рівня тривожності. Тривалі, нерозв'язані конфлікти негативно впливають на міжособистісні стосунки, соціально-психологічний клімат у дитячому колективі. Відсутність належної уваги до проблеми конфліктів у садку значно підвищують конфліктогенність освітнього середовища, що стає перешкодою на шляху процесу самореалізації людини.

Ряд авторів (А. Френч, Ф. Лайн, Т. Харіс, Е. Еріксон) вважають, що головне у виникненні конфлікту – особливості переживання дитиною стадій дозрівання свого "Я" [2, с.54].

В дошкільному віці стосунки дітей дуже складні, багатопланові і складають цілісну систему зі своєю внутрішньою структурою та динамікою розвитку. Виникає конфліктна ситуація між дитиною і однолітками тоді,

коли у неї несформовані ігрові навички, які проявляються у ігровій діяльності дітей та призводить до протиріч між вимогами партнерів і об'єктивними можливостями дитини у грі.

Проаналізувавши, з урахуванням результатів проведеного психодіагностичного дослідження, основні особистісні утворення, що сприяють виникненню схильності до конфліктних ситуацій у дітей старшого дошкільного віку, ми розробили програму психолого-педагогічного тренінгу корекції конфліктної поведінки для дітей дошкільного віку, що обумовлює вибір методів роботи: бесіди, етюди, рольове програвання моделей бажаної поведінки в різних життєвих ситуаціях, фізичні вправи та рухливі ігри, образотворча діяльність, техніки ауторелаксації.

Отже, основними шляхами профілактики та зниження рівня конфліктності серед дітей старшого дошкільного віку є застосування корекційної програми, яка передбачає: навчання дітей конструктивних форм поведінки, формування навичок самоконтролю та саморегуляції своїх емоційних станів, зняття надмірного напруження і тривожності, розширення спектру емоційного реагування та умінь конструктивної соціальної взаємодії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка / Т.І. Поніманська. – К. : Либідь, 2004. – 341 с.
2. Ложкин Г. Практическая психология конфликта: Учебное пособие / Г. Ложкин. – К.: МАУП, 2002. – 256 с.

Арина Олексенко,

студентка 4 курсу

Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **Л. В. Макаренко**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

ПРО ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СІМ'Ї

В умовах становлення та розвитку української держави, реформування економічних і суспільно-культурних галузей життя особливої актуальності набуває проблема естетичного виховання дітей дошкільного віку. Існує думка, що починати залучати дитину до творів мистецтва необхідно з раннього віку (І. Бех, Н. Ветлугіна, І. Зязюн, Т. Науменко, С. Шоломович та інші). Аналіз теоретичних досліджень показав недостатню кількість досліджень, що розкривають методику взаємодії закладу дошкільної освіти та сім'ї з метою естетичного виховання дітей (О. Кононко, С. Садовенко, А. Шевчук і інші).

Мета дослідження – визначити об'єктивні та суб'єктивні умови реалізації виховного потенціалу сім'ї в галузі естетичного виховання дітей засобами музики.

Музичне виховання та розвиток дитини в сім'ї залежить від тих передумов і умов, які визначаються природженими музичними задатками